

Referansegruppens tilbakemelding for nasjonale kompetansetjenester

Referansegruppens tilbakemelding skal ta utgangspunkt i gruppens oppgavespekter slik det er beskrevet i kjernemandatet for referansegrupper. Frist for tilbakemelding: **Senest 1. mars**

Navn på tjenesten	
Om referansegruppen	
Navn på referansegruppens leder:	Knut Brabrand
Navn på brukerrepresentant	
Dersom brukerrepresentant ikke er oppnevnt, gi nærmere informasjon om dette.	☐ Brukerrepresentant skal oppnevnes. ☐ Brukerrepresentasjon er vurdert.
Referansegruppens godkjenning av årsrapporten	☒ Årsrapporten er godkjent. ☐ Årsrapporten er ikke godkjent.
Tilbakemelding fra referansegruppen som helhet Ta utgangspunkt i følgende punkter: <ol style="list-style-type: none"> 1. Bidra til at oppdatert informasjon til brukere i hele landet (enkeltpasienter, pårørende, pasientorganisasjoner, HF, fagmiljø) er elektronisk tilgjengelig. 2. Tilrettelegging for kliniske studier. 3. Tilrettelegging for pasientregistre knyttet til forskning eller kvalitetskontroll. 4. Fange opp problemer og svakheter ved tjenestens funksjon slik det oppleves i landet som helhet. Basert på dette bringe inn krav og ønsker til kompetansetjenesten. 	
Referansegruppens tilbakemelding: <p>Årsrapporten fra Nasjonal kompetansetjeneste for gastroenterologisk ultralyd dokumenterer at det også i 2013 har vært en betydelig og imponerende aktivitet på mange fronter, både når det gjelder kurs, undervisning og forskning.</p> <p>Tilbakemelding fra referansegruppen som helhet samt tilbakemelding fra de regionale representantene, knyttet til aktiviteten i egen region, gis samlet.</p> <p>Referansegruppen hadde et fruktbart møte med legene tilknyttet NSGU på Haukeland Sykehus 10.januar 2013 hvor bl.a. ulike fagpersoner tilknyttet kompetansesenteret ga interessante presentasjoner av forskjellige ultralydrelaterte prosjekter. Man hadde også gode og fruktbare diskusjoner om veien videre før dagen ble avsluttet med en omvisning i senterets lokaler.</p>	

Hjemmeside

Referansegruppen registrerer med tilfredshet at hjemmesiden har blitt ytterligere forbedret siden sist. NSGU's hjemmeside kan også utvikles som en ressursbank der både nasjonale og internasjonale forskningsresultater, guidelines og referat fra kurs og kongresser presenteres. Referansegruppen støtter NSGUs forslag om å danne et nasjonalt nettverk for leger med interesse for gastrointestinal ultralyd.

Forskning

Tjenesten har en god og tverrfaglig tilnærming i sin forskningsaktivitet og har en imponerende aktivitet sett i sammenheng med forholdsvis beskjedne øremerkede midler. I tillegg er tjenesten aktiv i initiering av multisenterstudier for å bedre samarbeid og spredning av kompetanse nasjonalt. Referansegruppen mener forskningen ved tjenesten bør videreføres som et viktig virkemiddel for å holde kunnskapen oppdatert og for at fagmiljøet skal opprettholde anerkjennelse og tyngde nasjonalt. NSGU har forskningssamarbeid både nasjonalt og internasjonalt. Senteret bør kunne stimulere ytterligere til et nasjonalt forskningssamarbeid (kliniske studier) innenfor senterets kjernevirksomhet, der også mindre sentra inviteres. Dette vil kunne stimulere forskning også utenfor universitetssykehusene. I tillegg bør senteret kunne initiere og stimulere et nasjonalt samarbeid om multisenterstudier. Gitt de relativt begrensede ressurser anbefalte referansegruppen fortsatt senteret å tilstrebe å spisse sin forskningsaktivitet og ikke spre seg for mye på ulike felter.

Tjenesten er også aktiv på den internasjonale arena. Når det gjelder kvalitetsaspekter ved senterets virksomhet var viktige elementer for 2013 bidrag til internasjonale retningslinjer som er publisert i løpet av året. Det gjelder to europeiske relevante guidelines som bl.a. spres ut til lokalmiljøene ved norske sykehus. Referansegruppen finner dette er meget prisverdig.

Referansegruppen oppfordrer tjenesten til å fortsette samt videreutvikle samarbeidet med relevante miljøer både nasjonalt og internasjonalt.

Kursvirksomhet og kompetansespredning

Kursvirksomhet knyttet til ultralyd er også en del av kvalitetsarbeidet, og det har vært

arrangert kurs både i Bergen og i andre regioner. Senteret har også bidratt til internasjonale kurs.

Helsedirektoratet har ved tidligere vurderinger av NSGU påpekt behovet for spredning av kunnskap innen gastrointestinal ultrasonografi. Siden forrige møte med referansegruppen januar 2013 har NSGU utarbeidet konkrete planer for slik kompetansespredning. Samtlige helseregioner er kontaktet med tanke på kartlegging av eksisterende ultralydutstyr og i hvilken grad gastrointestinal ultralyd blir/ ønskes implementert i klinisk praksis. Samtidig har man kartlagt behov for lokale kurs, der NSGU tilbyr seg å delta med faglige innlegg og portable ultralydmaskiner.

Eksempel på nasjonalt kurs:

NSGU henvendte seg i denne forbindelse også til gastroseksjonen ved Helse Møre og Romsdal HF, Ålesund sykehus, noe som resulterte i at det ble gjennomført et dagsseminar 9. desember 2013. Målgruppen var kolleger innen gastroenterologi, gastrokirurgi, pediatri og radiologi, og alle fire sykehus i fylket var representert. Emnet "Ultrasonografi av gastrointestinaltractus" ble valgt av den lokale kurskomiteen, som bestod av overleger fra radiologisk avdeling og fra gastroseksjonen ved medisinsk avdeling. I det faglige programmet bidrog NSGU med state-of-the-art innen ultralyd ved inflammatoriske tarmsykdommer og kontrastforsterket ultrasonografi. I tillegg var det satt av tid til presentasjon av kasuistikker, og kurset ble avsluttet med praktisk trening der pasienter med kjent tarmsykdom hadde sagt seg villig til å delta som demonstrasjonskasus.

Det skal også bemerkes at miljøet i Ålesund med støtte og aktiv deltagelse fra NSGU har hatt tilsvarende lokale ultralydkurs både i 2005 og i 2007, begge ganger i samarbeid med radiologisk avdeling og andre kliniske avdelinger ved sykehuset.

Referansegruppen oppfordrer NSGU til å fortsette den desentraliserte kompetansebyggingen. I tillegg bør de sentrale kursene i Bergen fortsette som tidligere.

NSGU har en unik kompetanse når det gjelder ultralyd av gastrointestinaltraktus. Med hensyn til spredning av kompetanse til andre landsregioner er det viktig at NSGU gjør dette gjennom å tilrettelegge/lage et opplæringsprogram i samarbeid med ulike relevante regionale fagmiljøer. Det bør være et mål å involvere flere faggrupper som driver gastrointestinal ultrasonografi, og ikke utelukkende gastroenterologer, både som kursdeltagere og forelesere, og eventuelt som medarbeidere i felles forskningsprosjekter.

Referansegruppen presiserer viktigheten av at NSGU ikke bør drive opplæring i generell ultralyd av alle organer, men konsentrere seg om sitt hoved-fokusområde som de er en nasjonalt kompetansetjeneste for, nemlig gastroenterologisk ultralyd, og med særlig vekt på

endoskopisk ultralyd av fordøyelsessystemet.

En svært viktig funksjon for kompetansetjenesten er å bygge opp og spre kompetanse innen endoskopisk ultralyd. Dette er man i ferd med å gjøre på en forbilledlig måte. I tillegg har man inkludert ekstern ultralyd, med undersøkelse av lever, galleveier, pankreas, milt og de store kar.

Referansegruppen presiserer at ekstern ultralyd også utføres ved alle landets radiologiske avdelinger og institutter, men da oftest som ledd i en integrert diagnostikk der de øvrige metoder (computertomografi, magnettomografi, nukleærmedisin/PET og radiografi) inngår. Det er for tiden stor forskningsaktivitet for å optimalisere bildediagnostiske utredningsalgoritmer. Dette fordi ensidig fokus på en modalitet har ført til både over- og underdiagnostikk ved en rekke problemstillinger, så som f.eks ved utredning av rheumatisk arthritt. En av målsetningene for kompetansetjenesten er medisinsk metodevurdering.

Ultralyd utgjør ofte første ledd i en undersøkelseskjede, og influerer ofter valg av videre utredning- og protokollering. God kommunikasjon, enten direkte eller via informasjon i sykehusets RIS/PACS, mellom de ulike aktører er derfor svært viktig for riktig diagnostikk- og diagnose.

For å ivareta vurdering av ultralyd mot de øvrige bildediagnostiske metoder, anbefaler referansegruppen at man inkluderer en gastroradiolog i gruppen.

Referansegruppen anbefaler videre at kompetansetjenesten tilstreber et godt samarbeid med de lokale radiologiske avdelinger.

Tilbakemelding fra de regionale representantene, knyttet til aktiviteten i egen region

Ta utgangspunkt i følgende punkter:

5. Understøtte gjennomføring av kliniske forskningsprosjekt og innrapportering til pasientregistre fra egen region.

6. Ved problemer knyttet kompetansetjenestens funksjon eller organisering internt i egen region bør de regionale medlemmer informere eget RHF om dette.

Referansegruppens tilbakemelding: